

Tilläggsyrkande angående – Uppdrag för att skydda göteborgarnas intresse med anledning av förseningar och ökade kostnader i projekt Västlänken

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att hemställa till regeringen och riksdagen om att avvisa Trafikverkets förslag om att finansiera Västlänken genom förlängd och höjd trängselskatt, samt begära att staten omprövar hela projektets framtida utformning och finansiering.

Yrkandet

Västlänken har under många år präglats av förseningar, kraftiga budgetöverskridanden samt brister i projektstyrning och transparens. Detta har lett till omfattande störningar för Göteborgs invånare, företag och resenärer. Stadens centrum har förvandlats till en byggarbetsplats vilket har försämrat framkomligheten, minskat trivseln och försvårat för näringslivet. Den utdragna tidplanen och de eskalerande kostnaderna försvårar dessutom samordningen med andra viktiga stadsutvecklingsprojekt och riskerar att hämma lokal och regional utveckling.

Mot denna bakgrund är Trafikverkets förslag att finansiera de ökade kostnaderna genom att höja och förlänga trängselskatten samt utvidga den till nya zoner utanför Göteborg både orättvist och problematiskt. Göteborgarna har redan länge burit konsekvenserna av projektet och nu föreslås att även invånare i kranskommuner som inte haft något inflytande över projektets planering eller genomförande ska belastas ekonomiskt för ett projekt som inte längre motsvarar sina ursprungliga mål.

Ett särskilt oroväckande inslag i förslaget är att flerpassageregeln föreslås tas bort. Denna regel innebär idag att fordon som passerar flera betalstationer inom en timme endast debiteras en gång. Att slopa regeln skulle innebära att många trafikanter, särskilt de som pendlar från kranskommuner, måste betala flera gånger för samma resa. Det skulle kraftigt öka den ekonomiska belastningen på hushållen och riskerar att avskräcka människor från att resa till Göteborg över huvud taget. Detta kan i sin tur få negativa följder för besöksnäringen, skapa ökad trafik på mindre vägar utanför de avgiftsbelagda zonerna och ytterligare belasta det regionala trafiksystemet.

Det är orimligt att göteborgare och invånare i omkringliggande kommuner ska tvingas finansiera ett statligt infrastrukturprojekt där ansvarstagandet brustit och förutsättningarna förändrats över tid. Göteborgs Stad bör därför hemställa till riksdagen och regeringen att avvisa Trafikverkets förslag om höjd trängselskatt och utökade skattezoner. Staden har ett ansvar att värna invånarnas ekonomiska intressen och livskvalitet. En grundlig och transparent översyn av Västlänkens genomförande och finansiering är nödvändig för att säkerställa en rättvis kostnadsfördelning och främja en hållbar utveckling i hela regionen.

Yrkande

Demokraterna, Moderaterna, Liberalerna

2025-09-30

Nytt ärende

Yrkande angående Uppdrag för att skydda göteborgarnas intresse med anledning av förseningar och ökade kostnader i projekt Västlänken

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, sammanställa och skriftligen redovisa hur förseningen av Västlänken har påverkat och bedöms framöver påverka stadens exploateringsprojekt och investeringsprojekt avseende tid för genomförande och ekonomi/kostnad.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser, uppskatta och skriftligen redovisa de samhällsekonomiska kostnaderna för göteborgssamhället på grund av förseningen av projekt Västlänken.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheterna att kräva Trafikverket på skadestånd och storleken på ett eventuellt sådant för de direkta och indirekta skador som åsamkats Göteborgs stad och dess invånare till följd av Trafikverkets bristande hantering av Västlänken.

Yrkande

De nu rapporterade förseningarna och kostnadsöverdragen för projekt Västlänken är mycket omfattande. Projektet har havererat med avbrutna kontrakt för etapp Station Haga och etapp Korsvägen och med stora förseningar och kostnadsöverdrag. Det är viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar.

Det är även rimligt att Trafikverket kompenserar Göteborgs Stad för de kostnader och förseningar i stadens egna exploaterings- och investeringsprojekt som Västlänkens förseningar orsakar. Förseningen av projekt Västlänken påverkar stadens projekt vilket till exempel innebär att projektteamen behöver vara i gång en längre tid än planerat och att projekten riskerar att genomföras i ett senare skede när byggkostnaderna har ökat. Det är inte bara de projektspecifika kostnaderna som riskerar att drabba göteborgarna. Förseningar i projektet kommer att innebära att staden är en byggarbetsplats en längre tid med negativa konsekvenser för till exempel restider, tillgänglighet, hälsa och handel. Detta har en samhällskostnad som drabbar göteborgarna.

Göteborgs Stad behöver arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen mot Trafikverket. Detta gäller Göteborgs Stads kostnader, påverkan på staden i stort samt påverkan på genomförandet av andra exploaterings- och investeringsprojekt som ger göteborgarna nytta. Det är viktigt att redovisa detta tydligt och kräva att Trafikverket betalar, särskilt i ljuset av att Trafikverket inte informerat om kostnadsökning och förseningar trots att de varit uppenbara för Trafikverket.